

Fin gemenskap i språkö

– Vi trivs i skolan, säger andraklassarna, säger Nooa, Elmer, Aava och Coco, här med klasslärare Maija Ahonen, medan de visar upp sin skola.
Foto: Marianne Palmgren

Svenska skolan i Lahtis är en kommunal enhetskola, och resultatet av ett långsiktigt arbete för undervisning på svenska. Intresset för skolan ökar stadigt i Lahtis med omnejd.

Lovisabördiga Linda Udds barn går i skolan och i Folkhälsans daghem.

– För mig var det en självklarhet att barnen skulle gå i svensk skola. Jag är glad när jag nu hör hur smidigt barnen växlar mellan finska och svenska beroende på vem de pratar med.

Reportage sidorna 26–27

NYHETER

Skogsarbetet som nästan försvann

LOVISA Att satsa på stamkvistning och produktion av förstklassig, kvistfri furu var populärt under ett par, tre årtionden. Nu är det bara ett fåtal skogsägare som ägnar sig åt denna sysselsättning. Den bästa tiden för stamkvistning av tall är vårvintern och våren innan saven sätter sig i rörelse.

Sidan 14

LOKALT

Stadens personal premierades

LOVISA Personalen är organisationernas viktigaste resurs och en långvarig, trogen tjänst noteras av arbetsgivaren. Därtill har det också blivit brukligt att premiera personer eller arbetslag som på grund av insatser arbetsgivaren till fromma gjort sig förtjänta av speciell uppmärksamhet. Lovisa stad uppmärksammade sina trotjänare och publicerade årets arbetstagare och arbetsgemenskap förra veckan.

Sidorna 12–13

LOKALT

Krig i forna hemländer

ÖSTNYLAND Som korrespondent för Yle har Kerstin Kronvall bott i både Ukraina och Ryssland. Så ofta det bara är möjligt har hon telefonkontakt med sina vänner i de båda länderna.

Sidan 14

Andraklassarna Elmer, Nooa, Aava och Coco samt klasslärare Maija Ahonen visar upp Svenska skolan. Intill skolbyggnaden finns Svenska gården, ett allaktivitetshus där Luckan i Lahtis och Folkhälsans daghem finns.

Fin samhörighet i språkö i Lahtis

Svenska skolan i Lahtis har nu närmare 140 elever, och rekordmånga barn har anmälts till förskolan i år.

Text & foto:
Marianne Palmgren

LAHTIS Svenska skolan ligger i ett idylliskt trähusområde. Intill finns allaktivitetshuset Svenska gården samt Folkhälsans daghem och Luckan i Lahtis. I allaktivitetshuset erbjuds klubbar och aktiviteter kvällstid.

– Vi är glada över möjligheten att delta i fritidsverksamhet på svenska. Utanför skolan går allt på finska, säger klasslärare och vice lågstadierektor Maija Ahonen.

Hon är dotter till nu tjänst-

lediga rektor Karin Ihalainen, eldsjäl som startade den svenska verksamheten i Lahtis i slutet av 1980-talet.

– Allt började med en svenskspråkig mamma-barngrupp som då samlades under lediga former.

Allt fler deltog i gemenskapen och ett gruppdaghem för en handfull barn grundades.

– Föräldrarna fick information om att kommunen har en skyldighet att erbjuda undervisning på svenska om föräldrarna så önskar. År 2006 grundades den svenska skolan i Lahtis som är en kommunal enhetsskola, säger Maija Ahonen.

Skolbyggnad med anor

Intresset för den svenska skolan har ökat stadigt under årens lopp. För drygt tre år sedan flyttade skolan till större utrymmen, till forna Anttilanmäen koulu.

Den äldsta delen av skolan är från början av 1900-talet. Byggnaden har nyligen renoverats, och trots modern inredning är den historiska känslan närvarande i skolan.

Andraklassarna Elmer, Nooa, Aava och Coco visar runt i byggnaden. De trivs i skolan och deltar bland annat i en idrottsklubb i allaktivitetshuset.

– Vi har precis haft matema-

Väggarna i skolan pryds av olika skolprojekt och teckningar.

tik. Det är ett helt okej ämne. Jag gillar handarbete. Vi virkar för tillfället, säger Elmer.

– Bildkonst är också roligt, tillägger Coco.

Eleverna visar upp den vänliga väggen där skolans elever har klistrat upp ansikten och skrivit upp snälla ord bakom bilden.

– En fin samhörighet genomsyrar skolan, säger Maija Ahonen.

Majoriteten av eleverna

är från tvåspråkiga familjer. Barn från finska familjer börjar i språkbud. Via metoden lär barnet sig ett nytt språk genom att höra och använda det.

– Finskspråkiga familjer vill ge sitt barn en gåva, att barnet kan de båda inhemska språken, säger Maija Ahonen.

Att vara lärare i en svenskspråkig skola i en helfinsk stad är utmanande. Därför är nätverkande, svenskspråkigt undervisningsmaterial, samt

”Svenska skolan är en trumf för Lahtis”

LAHTIS Det går cirka 140 barn i Svenska skolan i Lahtis.

– Vi börjar nu få utrymmesbrist och alla rum är i bruk. Rekordmånga barn, arton elever, ska börja förskolan i höst, säger tf. rektor Jussi Virsunen.

Han tillägger att svenska skolans framgångshistoria är resultatet av ett långsiktigt arbete från skolans sida.

– Svenska skolan ökar stadens attraktionskraft. Till exempel kan personer som är från ett annat nordiskt land ta emot en tjänst i Lahtis då barnen kan gå i svensk skola.

Även intresset för språkbildning har ökat under de senaste åren. Skolstigen börjar i Folkhälsans daghem.

– Ibland kan dock familjerna vara mycket ambitiösa. Vi måste alltid prioritera att språkbildning är lämpligt med tanke på barnets inlärning.

– **Allt fler finska familjer i Lahtis vill sätta sitt barn i språkbildning trots att vi har konkurrens från specialskolor, som till exempel musikkolor, säger tf. rektor Jussi Virsunen.**

”Finskspråkiga familjer vill ge sitt barn en gåva, att barnet kan de båda inhemska språken.”

Maija Ahonen
klasslärare

– Rekommendationen är att elever väljer modersmålsbaserad finska i tredje klass eftersom andra stadiets utbildning är på finska i Lahtis. Att studera på andra stadiet på finska har inte varit ett problem då eleverna i de flesta skolor kan både finska och svenska flytande.

Från Strömfors till Lahtis

I skolans bibliotek sitter syster Niklas, som är förstaklassare, samt Ida och Elias som går på årskurs 4. Deras lillbror Linus går i Folkhälsans daghem intill skolan och ska börja i förskolan i höst.

– Vi trivs i skolan. Vi har bra lärare och roliga kompisar här. Barnen tillägger att de brukar hälsa på sin mormor i Lovisa och leker då också med sina kusiner.

Deras mamma Linda Udd växte upp i Strömfors skärgård och flyttade till Orimattila med familjen när äldsta dottern Matilda fyllde fem år.

– Matilda ska studera på andra stadiet i höst. Lovisa Gymnasium är ett alternativ. Men

sannolikt blir det ett gymnasium i Lahtis då hennes kompisar är här.

Hon tillägger att inför flytten kollade hon upp att Lahtis svenska skola är barnens närskola och att Orimattila finansierar skolskjutsarna.

– Barnens skolväg är aningen kortare än min då jag gick i Tessjö skola. För mig var det en självklarhet att barnen skulle gå i svensk skola. I början var det lite struligt då tandvården är i Orimattila, och skolhälsovården är åter i Lahtis.

Linda Udd är själv från en enspråkigt svensk familj och minns hur kämpigt det var att lära sig finska i lågstadiet.

– Jag är glad när jag nu hör hur smidigt barnen växlar mellan finska och svenska beroende på vem de pratar med. Att fira Svenska dagen och Lucia på skolan känns speciellt viktiga som svenskspråkig i en finskspråkig miljö. Och det är alltid trevligt att besöka Lovisa och att till exempel kunna shoppa på svenska.

Verket *Pinokkio Tarjoaa Nenät* från 2022 hör till de utställda tavlorna.

Färgglad surrealism fyller Lovisagalleri

Text:
Marit Björkbacka

LOVISA Galleri Theodor är under tre veckor framåt fyllt av färgstarka surrealistiska verk skapade av Hommansbykonstnären Jaakko Sticks.

Utställningen är konstnärens jubileumsutställning och har fått namnet ”Surrealisten aprillipäivä” eller i fri översättning ”En surrealistisk april dag”. Sticks är den enda utställaren i lokalen.

– Det här är min 50-årsutställning som består både av nya verk och arbeten som kommit till under åren. Jag kan bara beskriva de utställda tavlorna som en blandning av surrealism och naivism, säger han.

En humoristisk insikt för betraktaren

Sticks poängterar att det viktiga för honom är att åskådaren ska få en humoristisk insikt vid betraktandet av verken.

I galleriets reklamtext om utställningen beskrivs konstnären enligt följande ”I surrealisterna Jaakko Sticks humoristiska verk upprepas ofta temat ögon och tänder. Detta hämtar med sig intelligens för tänder-

na i konstverken är visdomständer.”

Ordförande för föreningen Lovisa konstförening, Tero Maksimainen konstaterar att varje av Sticks verk innehåller en intellektuell utmaning för tittaren som korrelerar med verkets namn.

Utställningsverksamheten i nya Galleri Theodor har fått en god start och de aktiva inom föreningen är nöjda över beslutet att hyra affärslokalen på Drottninggatan 18.

Lätt att nå i centrum av staden

– Lovisaborna har hittat bra hit. Den nya lokalen är mitt i centrum och har stora fönster varifrån verken syns av förbipasserande, säger Maksimainen.

Han arbetar för tillfället med att öppna ansökningsen för nästa års utställningar.

– Vi har haft ett stort intresse för att ställa ut i galleriet och redan fått ett tiotal ansökningar för 2023, säger han.

Under tre veckors tid, fram till den 17 april är utställningen öppen varje dag från måndag till söndag klockan 11–18 i galleriet som finns på Drottninggatan 18.

En enda nostalgikväll i Östnyland

ÖSTNYLAND Musikevenemanget Legendernas nostalgikväll arrangeras i år för fjärde gången. Turnén inleds i Borgå på Grand den 10 april klockan 18. Sedan drar den vidare västerut, besöker Åland och flera platser i Österbotten.

De som uppträder är bland andra Charlotta Kerbs, Philip Järvepää, Helene Nyberg, Ami Aspeland och Thomas

Enroths orkester de som står på estraden. Arrangören vill ha ett helt nytt upplägg varje år, låtar som varit med tidigare år spelas inte nu. I år blir det också musik från James Bond-filmerna och John Lennons vackra låt *Imagine*.

Konserten är en timme och tjugo minuter lång, utan paus, för att undvika köbildningar. Biljetterna finns redan till slut, platser finns kvar men arrangören säger att det lönar sig att boka eftersom biljetter säljs endast som förköp via Netticket. – NO

FAKTA

Svenska skolan i Lahtis

- Erbjuder svenskspråkig undervisning för elever i årskurs 0–9 i Lahtis med omnejd.
- Daghemmet Folkhälsan i Lahtis har plats för 80 barn och erbjuder eftermiddagsverksamhet åt 27 barn.

utflykter till språköar på andra orter av största vikt för såväl lärare som elever.

– Svenska språket och kulturen har en framträdande roll i vår skola. Vi går exempelvis ofta på teater, och i fredags hade vi ett teaterbesök i skolan.

Högstadiundervisningen sker i Tiirismaan koulu. Vis-sa ämnen, till exempel konst- och färdighetsämnen sker på finska.